

Socialnämnden

Sammanträdesdatum

2012-03-28

Diarienummer

2011/SN 0211 014

§ 1030

Svar på motion "Kostpolicy i Tyresö"**Socialnämndens beslut**

1. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Miljöpartiet de gröna i Tyresö har lämnat motionen "Kostpolicy i Tyresö" (KF 2011-11-17, § 99). I motionen föreslås kommunfullmäktige uppdra åt kommunstyrelsen att arbeta fram ett förslag till kostpolicy, att kostpolicyn ska skickas på remiss till berörda nämnder, intressenter såsom föräldraföreningar och elevråd samt att bereda ärendet så att kommunfullmäktige kan fatta beslut om kostpolicyn senast vid utgången år 2012. Socialnämnden har fått motionen på remiss, för besvarande som ett led i kommunstyrelsens beredning. Socialförvaltningen lämnar förslag till socialnämndens yttrande.

I Tyresö kommun är ansvaret för mat- och måltidsverksamheter spridd mellan olika nämnder och det saknas en kommunövergripande och samordnande funktion. En kostpolicy bedöms vara ett lämpligt styrdokument för planering och styrning av måltidsverksamheten och kan också tydliggöra kommunens inriktning i frågan. För att underlätta samverkan samt kvalitetsutveckling och -säkring av mat- och måltidsverksamheten finns det dock framför allt behov av en översyn av verksamhetens organisering. Detta i syfte att klargöra vad som är lämpligt att samordna över förvaltningsgränser respektive vad som bör hanteras på förvaltnings- och enhetsnivå. I och med att frågan berör flera nämnder är det framför allt kommunstyrelsen som kan ta ett sådant initiativ. Motionen får anses vara besvarad i avvaktan av detta.

Ordförandeutlåtande

Inom socialnämndens verksamhetsområden är det av särskild vikt att de måltider som serveras håller en god och ändamålsenlig kvalitet och att de även är anpassade efter brukarens individuella behov och önskemål. Därför är det viktigt att den som tillagar maten både har goda kunskaper om mat och tillagning och har nära kontakt med dem som maten lagas för. Det är därför majoritetens mening att tillagningen ska ske i större dialog med brukaren. En övergripande kostpolicy antagen av kommunfullmäktige riskerar att begränsa kockens möjligheter att anpassa måltiderna efter lokala och personliga behov.

Forts

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Socialnämnden

Forts § 1030

Ordförandens förslag

1. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige att motionen avslås.

Yrkanden

Susann Ronström (s) och Peter Söderlund (mp) yrkar att socialnämnden ska föreslå kommunfullmäktige att motionen ska bifallas.

Gerd Dufberg (m) yrkar att socialnämnden ska besluta enligt ordförandens förslag.

Ordförande ställer proposition på förslagen och finner att socialnämnden beslutar i enlighet med ordförandens förslag.

Bilagor:

Tjänsteskrivelse

Motionen

Justerandes sign

Utdragsbestyrkande

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Åsa Linge
Utredare

YTTRANDE
2012-03-19
1 (5)

Diarienummer
2011/SN 0211 014

Socialnämnden

Svar på motion "Kostpolicy i Tyresö"

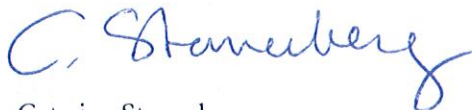
Förslag till beslut

- Kommunstyrelsen rekommenderas att ta initiativ till en översyn av kostverksamhetens organisering.
- Motionen anses besvarad.

Socialförvaltningen

Ingrid Boheman Risto
Socialchef

Catarina Stavenberg
Stabschef

Sammanfattning

Miljöpartiet de gröna i Tyresö har lämnat motionen "Kostpolicy i Tyresö" (KF 2011-11-17, § 99). I motionen föreslås kommunfullmäktige uppdra åt kommunstyrelsen att arbeta fram ett förslag till kostpolicy, att kostpolicy ska skickas på remiss till berörda nämnder, intressenter såsom föräldraföreningar och elevråd samt att bereda ärendet så att kommunfullmäktige kan fatta beslut

om kostpolicy senast vid utgången år 2012. Socialnämnden har fått motionen på remiss, för besvarande som ett led i kommunstyrelsens beredning. Socialförvaltningen lämnar förslag till socialnämndens yttrande.

I Tyresö kommun är ansvaret för mat- och måltidsverksamheter spridd mellan olika nämnder och det saknas en kommunövergripande och samordnande funktion. En kostpolicy bedöms vara ett lämpligt styrdokument för planering och styrning av måltidsverksamheten och kan också tydliggöra kommunens inriktning i frågan. För att underlätta samverkan samt kvalitetsutveckling och -säkring av mat- och måltidsverksamheten finns det dock framför allt behov av en översyn av verksamhetens organisering. Detta i syfte att klargöra vad som är lämpligt att samordna över förvaltningsgränser respektive vad som bör hanteras på förvaltnings- och enhetsnivå. I och med att frågan berör flera nämnder är det framför allt kommunstyrelsen som kan ta ett sådant initiativ. Motionen får anses vara besvarad i avvaktan av detta.

Beskrivning av ärendet

Miljöpartiet de gröna i Tyresö har lämnat motionen "Kostpolicy i Tyresö" (KF 2011-11-17, § 99). I motionen föreslås kommunfullmäktige uppdra åt kommunstyrelsen:

- att arbeta fram ett förslag till kostpolicy, i nära samarbete med medarbetare,
- att kostpolicy skickas på remiss till berörda nämnder, intressenter såsom föräldraföreningar och elevråd,
- att kommunfullmäktige fattar beslut om kostpolicy senast vid utgången år 2012.

Motionärerna avser att kostpolicy ska vara ett styrande dokument för måltidsverksamheten gällande planering och kvalitetssäkring kring maten.

Socialnämnden har fått motionen på remiss, för besvarande som ett led i kommunstyrelsens beredning. Socialförvaltningen lämnar förslag till socialnämndens yttrande.

Nuläge och behov

Den nämnd som är ansvarig för mat- och måltidsverksamheter är i juridisk mening livsmedelsföretagare¹ och har också ansvar för verkställandet av beslut inom området. Ansvaret kan ibland falla på flera nämnder vilket ställer stora krav på att samverkan mellan nämnderna fungerar väl. Verksamheter inom socialnämndens ansvarsområde måste säkerställa att samverkan gällande mat och måltider fungerar mellan brukare, anhöriga, måltidsleverantörer, kökspersonal, omsorgspersonal, hälso- och sjukvård m.fl.

I Tyresö kommun är ansvaret för mat- och måltidsverksamheter spridd mellan olika nämnder och det saknas en kommunövergripande och samordnande funktion. I detta sammanhang bör också nämnas att en större upphandling av måltidsverksamheten inom äldreomsorgen nyligen har genomförts och att all måltidsservice vid Björkbackens äldrecentrum samt produktion av matlådor till hemtjänst och dagvård sedan januari 2012 bedrivs i privat regi. Av driftsavtalet framgår att kommunen kräver kontinuerlig uppföljning under avtalstiden. Vidare finns det ett kommunövergripande mål om att andelen ekologiska livsmedel ska uppgå till minst 25 % 2012, men i övrigt är det upp till varje nämnd att hantera kostfrågor. Vad gäller skolan finns det ett beslut om att centralköket ska läggas ner och att maten ska lagas i respektive kök.

Förvaltningens bedömning

Äldre personer, och i vissa fall även personer med funktionsnedsättning, har ofta en ökad risk för att drabbas av sjukdomar och undernäring. Inom socialnämndens verksamhetsområde är det därför av särskilt stor vikt att de måltider som serveras håller en god och ändamålsenlig kvalitet och att de även är anpassade efter brukarens individuella behov och önskemål..

En kostpolicy bedöms vara ett lämpligt styrdokument för planering och styrning av måltidsverksamheten och kan också tydliggöra kommunens inriktning i frågan. För att underlätta samverkan samt kvalitetsutveckling och -säkring av mat- och måltidsverksamheten finns det dock framför allt behov av en översyn av verksamhetens organisering. Detta i syfte att klargöra vad som är

¹ Livsmedelsföretagare ansvarar för att verksamheten följer livsmedelslagstiftningen och når målen om säker mat och redig hantering. (Livsmedelsverket)

lämpligt att samordna över förvaltningsgränser respektive vad som bör hanteras på förvaltnings- och enhetsnivå.

I och med att frågan berör flera nämndområden är det framför allt kommunstyrelsen som kan ta ett sådant initiativ. Motionen får anses vara besvarad i avvaktan av detta.

Angående innehåll/utformning av en eventuell kostpolicy

Livsmedelsverket rekommenderar att en kommunal kostpolicy omfattar att:

- stor hänsyn tas till individens egna behov, vanor och önskemål när det gäller mat och måltider inom äldreomsorgen,
- kommunen har kompetens för matsedelsplanering och näringsvärdesberäkning,
- maten inom äldreomsorgen näringsvärdesberäknas och uppfyller näringsrekommendationerna för respektive kost,
- serveringsplatserna inom äldreomsorgen är anpassade för att ge en behaglig och lugn måltidsmiljö,
- maten varmhålls så kort tid som möjligt för att bevara matens näringsvärde och smak,
- det finns en tydlig ansvarsfördelning för olika funktioner och yrkeskategorier gällande mat och måltider,
- personal som arbetar med mat och måltider har rätt kompetens för uppgiften,
- kvaliteten på maten och måltiderna följs upp regelbundet.²

Det är också av vikt att en eventuell kostpolicy fastställer att individuella behov ska tillgodoses, exempelvis att specialkost/alternativ kost ska tillhandahållas utifrån den enskildes medicinska, etiska, kulturella eller religiösa behov.

Socialförvaltningen vill också betona vikten av att riskgruppers särskilda behov beaktas, exempelvis bör äldre erbjudas minst sex måltider per dag, uppdelat på

² Livsmedelsverket, 2011: "Bra mat i äldreomsorgen – Kommunen: beslutsfattare, upphandlare".

tre huvudmål och tre mellanmål, och nattfastan för äldre ska inte överstiga 11 timmar³.

Motionärerna uppger att Södertälje kommuns kostpolicy kan vara inspirationskälla i arbetet med framtagande av en kostpolicy. Utifrån definitionen av policy i Tyresö kommuns styrprocess rekommenderas dock en eventuell kostpolicy utarbetas så att den blir mer kortfattad än exemplet från Södertälje och att endast *vad* som ska uppnås anges. *Hur* arbetet ska genomföras fastställs vid behov genom kompletterande riktlinjer och rutiner.

³ Livsmedelsverket, 2011: ”Bra mat i äldreomsorgen – Kommunen: verksamhetsansvariga, biståndshandläggare.”

Motion till Kommunfullmäktige 17 november 2011

Kostpolicy i Tyresö

Tyresö kommun saknar en kostpolicy, vilket man i många andra kommuner redan har implementerat. Miljöpartiet anser att det är hög tid att Tyresö kommun ökar ambitionen för maten på skolor, förskolor, fritidsgårdar, äldreboende etc. Det finns mycket kvar att göra, trots att Tyresö kommun tagit steg i den riktning som Miljöpartiet har drivit i många år - med exempelvis minskat svinn, tillagningskök, mer vegetarisk mat och mer ekologiska livsmedel.

Miljöpartiet föreslår att en kostpolicy tas fram, dvs ett styrande dokument för måltidsverksamheten gällande planering och kvalitetssäkring kring maten. Inspirationskälla i arbetet kan vår närmommun Södertäljes kostpolicy vara.

Syftet med kostpolicyn är att:

- servera god och näringsrik mat med hög kvalitet
- grundlägga bra matvanor som stärker hälsan och välbefinnandet
- skapa respekt och ansvar för miljön
- göra bra val utifrån etiska och miljömässiga aspekter
- skapa gynnsamma förutsättningar för lärandet

Viktigt frågor är:

- mål och riktlinjer för måltidsverksamheten
- kompetens och kompetensutveckling för personalen
- öka andelen ekologiska och närproducerade livsmedel
- säsongsanpassa måltiderna
- kvalitetssäkring av maten
- etiska principer
- förbättrad måltidsmiljö
- minskat matsvinn, dvs omhändertagande av resurser

Beslutsförslaget är att kommunfullmäktige uppdrar till kommunstyrelsen:

- **att** arbeta fram ett förslag till kostpolicy, i nära samarbete med medarbetare.
- **att** kostpolicyn skickas på remiss till berörda nämnder, intressenter såsom föräldraföreningar och elevråd.
- **att** kommunfullmäktige fattar beslut om kostpolicyn senast vid utgången år 2012.

För Miljöpartiet de Gröna

Marie Åkesdotter

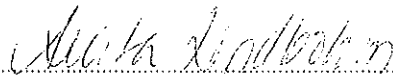
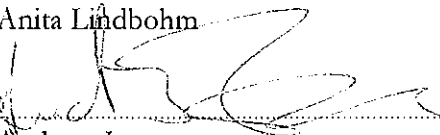
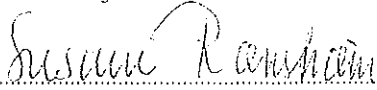

Peter Bylund

Pedro Nygren

Lilian Nylander

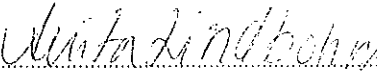
Socialnämnden

Sammanträdesdatum
2012-03-28

Plats och tid	Kommunhuset i Tyresö, sammanträdesrum Myggdalen, plan 1 Onsdagen den 28 mars 2012 kl 19.00 – 22.00		
Beslutande	Se närvarolista		
Övriga deltagare	Se närvarolista		
Utses att justera	Susann Ronström		
Justeringens plats och tid	Tisdag den 3 april Kommunhuset 3 tr, Marknadsgränd 2, Tyresö		
Underskrifter	Sekreterare	 Anita Lindbohm	Paragrafer 1023-1035 2004-2007
	Ordförande	 Andreas Jonsson	
	Justerande	 Susann Ronström	

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Organ	Socialnämnden		
Sammanträdesdatum	2012-03-28		
Datum för anslags uppsättande	2012-04-04	Datum för anslags nedlagande	2012-04-25
Förvaringsplats för protokollet	Kommunhuset vån 3, Sunnangränd 4, Tyresö		
Underskrift	 Anita Lindbohm Utdragsbestyrkande		

Sammanträdesdag: 2012-03-28
Sammanträdestid: 19.00 – 22.00

Ordinarie ledamöter:

Namn	Närv	Beslutande	Kom kl	Gick kl	Anm
Andreas Jonsson (m), ordf	X	X			
Nomi Lind (fp), 1:e v ordf	X	X			
Susann Ronström (s), 2:e v ordf	X	X			
Gerd Dufberg (m)	X	X			
Mats Fält (m)	X	X			
Nils Frykman (m)					
Anna Lund (kd)					
Monika Grönstedt (c)					
Alfonso Morales (s)	X	X			
Carl-Johan Karlson (s)	X	X			
Peter Söderlund (mp)	X	X			

Ersättare:

Gunilla Lovén (m)	X	X			Ej närvarande § 2004 pga jäv.
Sonja Gustafsson (m)					
Ted Bondefalk (m)					
Birgitta Soccorsi (m)	X	X			
Rolf Bengtsson (fp)	X	X			Ej närvarande § 2004 pga jäv.
Inger Elwin (fp)	X				Ej närvarande § 2004 pga jäv.
Rode Kennerberg (kd)					
Barbro Rådberg (s)	X	§ 2004			
Juhani Kulo (s)	X	§ 2004			
Omar Abdullahi (mp)	X				
Inger Gemicioglu (v)					

Närvarande tjänstemän:

Ingrid Boheman Risto
Anita Lindbohm
Catarina Stavenberg §§ 2005-2007,1023-1035
Auli Metsänsalo §§ 2005-2007,1023-1031

Ann-Kristin Olovsson §§ 2007,1023-1033
Sara Strandberg §§ 2004, 1023-1031
Gunny Bäckström §§ 2006, 1023-1031
Ann-Sofie Åberg § 2004

